

รายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2551

ภาคเหนือ

หน้า 15-18 มั่นสำปะหลัง

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

มันสำปะหลัง ในปีเพาะปลูก 2550/51 ภาคเหนือมีพื้นที่ปลูก 1,155,594 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 จาก 1,112,989 ไร่ ในปีก่อน เนื่องจากราคาของปีก่อนจูงใจประกอบกับนโยบายการส่งเสริมการผลิตเอทานอลจากมันสำปะหลังจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูก ทางด้านผลผลิตมีจำนวน 3,805,126 เมตริกตัน ลดลงร้อยละ 2.3 จาก 3,894,434 เมตริกตัน ในปีก่อน ตามผลผลิตต่อไร่ที่ลดลงมากถึงร้อยละ 5.9 จาก 3,499 กิโลกรัมต่อไร่ เหลือเพียง 3,293 กิโลกรัมต่อไร่ เนื่องจากช่วงต้นปีบางพื้นที่ของแหล่งเพาะปลูกสำคัญของภาคเหนือในจังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี และ พิษณุโลก ประสบปัญหาฝนทิ้งช่วง และในช่วงปลายปีได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมซึ่ง รวมทั้งราคาที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปี 2550 จูงใจให้เกษตรกรเร่งขุดหัวมันที่อายุน้อยจำหน่ายส่งผลในด้านคุณภาพลดลง

ทั้งนี้ การใช้มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นมันเส้น/มันอัดเม็ดในอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ และหัวมันสดในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น กระดาษ สิ่งทอ กาว ตลอดจนการใช้เพื่อแปรรูปเป็นเอทานอลเป็นพลังงานทดแทนตามการส่งเสริมของภาครัฐ สำหรับการใช้ในการส่งออกโดยเฉพาะในตลาดหลัก ได้แก่ มันเส้นในตลาดจีน และมันอัดเม็ดในตลาดยุโรป โดยเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2551 สำนักงานมาตรฐานสินค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดห้องที่หรือเขตตรวจสอบมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังสำหรับส่งไปต่างประเทศ พ.ศ. 2551 ในจังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

ทางด้านราคาที่เกษตรกรภาคเหนือจำหน่ายได้ในปี 2551 มันสำปะหลังสดเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ 33.2 จากกิโลกรัมละ 1.25 บาทในปีก่อน เป็นกิโลกรัมละ 1.67 บาท โดยราคาขายตัวมากถึงร้อยละ 87.1 ในช่วงครึ่งแรกของปี 2551 ตามราคาในตลาดโลก แต่ในช่วงครึ่งหลังของปี 2551 ราคาได้หดตัวลงร้อยละ 16.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ทางกรมได้มีมาตรการช่วยเหลือโดยการรับจำนำหัวมันสด ซึ่งเริ่มต้นในเดือนพฤศจิกายน 2551 ที่กิโลกรัมละ 1.80 บาท และปรับเพิ่มขึ้นแบบขั้นบันไดตามฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตในอัตราเดือนละ 0.05 บาท โดยโครงการจะสิ้นสุดในเดือนเมษายน 2552 ซึ่งทำให้ราคาหัวมันสดมีราคากิโลกรัมละ 2.05 บาท

ผลผลิตและราคามันสำปะหลังในภาคเหนือ

	2548/49	2549/50	2550/51
ผลผลิต (เมตริกตัน)	3,208,418 (23.6)	3,894,434 (21.4)	3,805,126 (-2.3)
ราคามันสำปะหลังสดเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	1.07 (-15.3)	1.25 (16.7)	1.67 (33.2)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

*คำนวณจากข้อมูลกองวิชาการ บริษัทอ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด โดยปรับราคาขั้นสุดท้ายแล้ว

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์

	2549	2550	2551
ปริมาณส่งออกแป้งมันสำปะหลัง (เมตริกตัน)	1,997,653 (54.6)	2,206,994 (10.5)	1,987,277 (-4.6)
มูลค่าส่งออกแป้งมันสำปะหลัง (ล้านบาท)	19,665.9 (31.5)	26,912.0 (36.8)	29,794.8 (24.4)
ปริมาณส่งออกมันสำปะหลังอัดเม็ด (เมตริกตัน)	393,315 (52.3)	1,650,732 (319.7)	1,564,074 (28.5)
มูลค่าส่งออกมันสำปะหลังอัดเม็ด (ล้านบาท)	1,386.7 (65.5)	7,196.0 (418.9)	8,681.1 (81.6)
ปริมาณส่งออกมันสำปะหลังทำเป็นฝอย (เมตริกตัน)	3,930,293 (41.7)	2,680,451 (-31.8)	1,202,463 (-55.1)
มูลค่าส่งออกมันสำปะหลังทำเป็นฝอย (ล้านบาท)	16,207.9 (35.8)	11,135.7 (-31.3)	6,539.8 (-41.3)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราเปลี่ยนแปลงร้อยละจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สำหรับความคืบหน้าในการผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคเหนือ ในปี 2551 มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างเพิ่มขึ้นอีก 1 แห่ง คือ บริษัทแม่สอดพลังงานสะอาด จำกัด ตั้งอยู่ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยใช้ถั่วเป็นวัตถุดิบในการผลิต ทำให้ในภาคเหนือมีโรงงานผลิตเอทานอลเพิ่มขึ้นเป็น 6 โรงงาน รวมกำลังการผลิตได้วันละ 1,340,000 ลิตร อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีเพียงบริษัทเอกรัฐพัฒนา จำกัด เพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่ทำการผลิตเอทานอลในภาคเหนือ โดยใช้กากน้ำตาลเป็นวัตถุดิบ ทั้งนี้ เนื่องจากราคาเอทานอลอยู่ในระดับต่ำไม่จูงใจให้โรงงานอื่นๆ ทำการผลิต และ/หรือชะลอการลงทุนหลังจากราคาน้ำมันอยู่ในระดับต่ำทำให้ผลตอบแทนของโครงการไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างโรงงานผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคเหนือ

ผู้ประกอบการ	จังหวัด	วัตถุดิบ	กำลังการผลิต (ลิตร/วัน)	หมายเหตุ
1. บจ.เอกรัฐพัฒนา	นครสวรรค์	กากน้ำตาล	200,000	เริ่มผลิตเมื่อ มี.ค.51 (ผลิตเอทานอล ความบริสุทธิ์ 95 %)
2. บจ.ไทยรุ่งเรืองพลังงาน	เพชรบูรณ์	กากน้ำตาล/อ้อย	200,000	
3. บจ.เซ็นทรัลเอ็นเนอร์ยี	กำแพงเพชร	มันสำปะหลัง	340,000	
4. บจ.สวนอุตสาหกรรมพลังงาน	อุทัยธานี	มันสำปะหลัง	200,000	
5. บจ.น้ำตาลไทยเอทานอล	กำแพงเพชร	มันสำปะหลัง/อ้อย	200,000	
6. บจ.แม่สอดพลังงานสะอาด	ตาก	อ้อย	200,000	อนุมัติเมื่อ 22 ธ.ค.50 อยู่ระหว่างก่อสร้าง คาดว่าจะเริ่มผลิต ไตรมาสที่ 1 ปี 52
รวม			1,340,000	

ที่มา : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน